

Midtre- og Indre Gjevilvasskam

Trygve Reidar

EN DANSKERS MØDE MED FJELDET

Naive betragtninger efter Arions besøg i Gjevilvasshytta som «Trønderne»s gæster St. Hansaften 1951

Af Helge Gad

Du skal i fjeldet. Det er din første fjeldtur, og du glæder dig selvfølgelig, selvom du ikke rigtig fatter nordmændenes appetit på at komme i fjeldet. For dig er fjeldet et vertikalt begreb, sådan noget med at kravle på alle 4, og du har lidt svært ved at forstå, at man kan finde hvile ved det. Men det skal man jo altså kunne. Nåja, du hitter jo nok ud af det, når du kommer derud; for øjeblikket er du på vej fra Trondheim til Gjevilvatnet. Det har været en herlig biltur med meget smukt og imponerende at se på. Du har kigget op ad stejle stenvægge og ned i dybe slugter. «På fjeldet», det forstår du, men «i fjeldet», hvad er det? Det er stadigvæk et og andet, der er dunkelt for dig. På den sidste del af turen blir du grundigt skvulpet, og hade du været hjemme i dit smilende hjemland, vilde du ha kværuleret over de elendige veje, men et og andet får dig i stedet for til at takke guderne for, at der i det hele taget er nogen vej, og du begriber lidt af baggrunden for den robuste bilkørsel i de norske byer, hvor gaderne er som et — ikke helt velholdt — parketgulv i sammenligning med det her. Tænk, at en bil kan bruges til sådan noget!

Du har fået besked på at ta varmt tøj og godt fodtøj med. Ubegribeligt! Det er jo det dejligste sommervejr, men du *har* altså taget et par extra underbuxer på, af de lange. Nåja, du kan jo altid smide dem, hvis det blir for varmt.

Så er du ved Gjevilvasshytta. Du har været rundt og set på lokaliteterne. Det ser dejligt ud. Og du er blevet præsenteret for Hornet, Okla og Kammene, der har vist dig et smilende ansigt. Du

Johan Stensås, Helge Gad

har fået god mad og nok at drikke i festligt lag, og dag er blevet til aften og aften til nat, men det er ikke mørkt endnu; du har samlet alt dit spirituelle mod og besluttet dig til at invitere en af de søde unge damer fra køkkenet på en lille aftentur — altså når det blir lidt mørkere, for omgivelserne her er jo som skabte til at sværme i. Hvad mon klokken egentlig kan være? Det må da snart blive mørkt! Da møder dig den bitre virkelighed: klokken er 3, og nu går det op for dig, at det i den sidste tid er blevet lysere i stedet for mørkere, og mens solen tegner fjeldets profil i rødt, vågner dets spejlbillede i det blanke Gjevilvatn, og der tegner sig et billede på din nethinde, som du mange år efter vil kunne genkalde. Hele natten har du opholdt dig i hyttens naturlige opholdsstue: foran hytten, hvor du med de «kerteslanke birketræer» som forgrund intuitivt har indsugget fjeldlinjernes skønne harmoni.

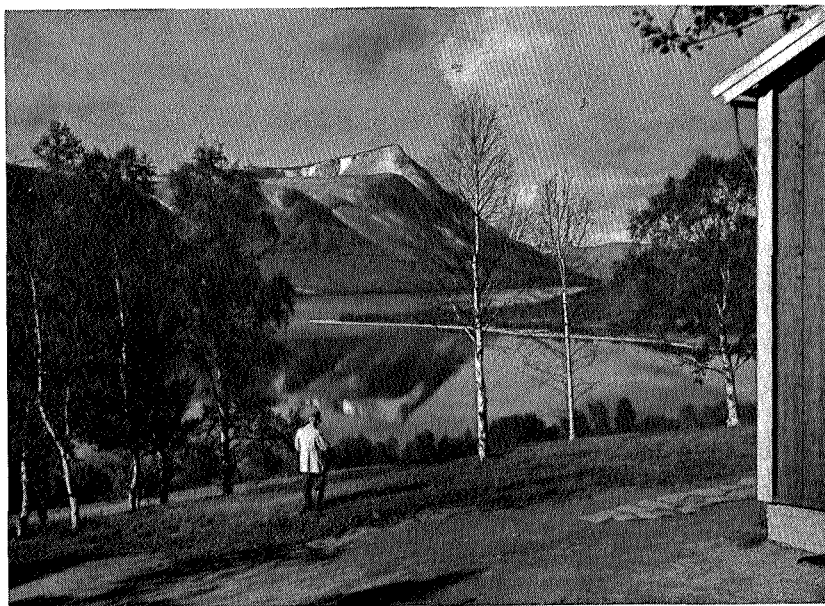

Gjevilvasshytta

Cornelius, Jacobsen

Du har gjort den opdagelse, at du sletikke er søvning, skønt du normalt skulle ha sovet i adskillige timer; den lyse nat opfordrer ikke til at lukke øjnene, men et par timers søvn blir der vel trods alt, og når du igen vågner, står solen højt på himlen. Det er søndag, det er solskin og det er varmt, så du lægger de lange unævnelige og tar dit pæne tøj på og dine nye sko. Hvis du har hat med, vil den sikkert også se chic ud på dit kønne hode. Morgenmaden smager dig herligt, og du får besked på at smøre niste til at ta med i fjeldet. Selvfølgelig trænger du ikke til at ta mad med, men alligevel smører du en rundtenom — for selskabs skyld. Din sidemand opfordrer dig til at smøre mere. Ak, man er altid omgivet af materialister!

Så begynder turen. Du *har* set på fjeldet. Det er ikke noget rigtigt fjeld; det er bare en bakke, så der er ingen grund til omklædning. La de andre om at ugle sig ud, som om de skulle til nord-polen. Regnfrakken kan vi heldigvis også la blive hjemme. I stilfærdigt tempo går det op over markerne. Hvorfor skal vi egentlig gå herop; det hade da været ligeså tiltalende at gå en tur på vejen.

Okla og Gjevilvatnet fra Gjevilvasshytta

Simon Engen

Det tar lidt på vejret, og så er de nye sko ikke helt trådt til endnu, og fødderne går i en uvant vinkel; det trætter. Det er vist da egentlig noget pjat, det med at gå i fjeldet. Kan det være så dejligt? Du er lige akkurat ved at blive lidt sur, da der gøres holdt. En elskværdig nordmand inviterer dig til at sidde på sin regnfrakke. Nå, det med at sidde hade du ikke tænkt på. Ja, sommertøjet er glad for den regnfrakke. Lidt efter går det opad igen, og nu har du fattet den beslutning, at du går med et stykke vej endnu, og så vender du lige så stille om. Den bestyrkes kraftigt af den «sok» du får et sted, hvor man da ikke kunne vide at der var vådt. Det blir vist aldrig til sko mere! Og de amerikanske sokker!

Så er det, det sker, det underlige, det vidunderlige! Du er pludselig ikke træt mere. Du ser opad. Nå, der er jo ikke så langt op til toppen. Det kan højest ta en halv time at nå derop. Du har hidtil gået og set ned, men uden at se noget. Nu opdager du blomster, som du aldrig før har kendt. Her er forresten mange. Du

Sangerbrødre på fjellferd — Tyrikvamfjell

Frode Carleif

plukker dig en lille buket, et vidnesbyrd om, at du er kommet over en krise. Du plukker så mange forskellige og blir stolt, da du får vide, at der er en sjældenhed imellem. Fra et plateau kigger du ned på søen. Tænk, er vi allerede kommet så højt op! Jo, det er nu dejligt at være i fjeldet. Og du trækker vejret dybt og føler, at luften gør stærk. Da du atter har gået en times tid, opdager du, at du er lige langt fra toppen — og at det forresten slet ikke er den top, vi skal op på. Lige meget, her er dejligt! Og nu er dit sind og dine sanser åbne for farver, for linjer og for dufte. Du blir kåd, og da du møder en klat sne, kender din fryd ingen ende. Du kaster snebolde og laver snemænd. Tænk, snemænd ved sct. Hans-tide. Det skal du nu huske at fortælle konen, når du kommer hjem. Og nu er du langt inde i eventyret. Du har forlængst glemt sommertøjet og de våde sko. Kun een ting minder dig om den, du var nede i hytten: din mave. For det kan jo ikke nægtes at luften tærer, og mens du overvejer, hvor mange tusinde meter du nu er oppe, for-

Gjevilvatnet fra Hammeren

Wilh. Magnusson

tryder du, at du ikke smurte et par rundtenommer til. Forresten har du også mærket, at det ikke er helt varmt, til trods for at solen skinner, og du nyder med glæde den bålkogte kaffe, der blir rakt dig i en hankeløs kop. Og du har glemt din skuffelse ved at opdage, at det ikke var fjeldets top, du var nået til, men at der var en top til og bagved den måske flere toppe; du havde jo troet, at du skulle sidde på enden på en stenflade og skue ned til alle sider. Men sådan var det altså ikke.

Nedturen foregår i ro og mag, men før den har du haft dit virkelige møde med fjeldet. Du har siddet et sted, hvor du kunne se dybt ned og uendelig langt bort, men hvor du end har vendt dit blik, har du intet menneskeligt kunnet øjne. Ingen huse, ingen veje, ingen telefonpæle, og mon der ikke da var en lille stemme, der inden i dig hviskede: *Det er at være i fjeldet.* Du har hørt den store stilheds sang, og du forstår den mand, der i aftes fortalte dig, at Gud havde arbejdet en dag for længe, da han skabte; menneskene kunne godt ha været undværet. Men du har set naturen uberørt,

og det eneste, du kan sammenligne det med, var, når du hjemme i skoven gik i sne, som ingen fod havde betrådt.

— — Du er ikke i fjeldet mere. Du sidder hjemme og fortæller din familie om dine bedrifter. Og du lever i lykkelig uvidenhed om tåge, regn, kulde og snestorm i fjeldet. Dine sko ser ikke nye ud mere, og dit tøj har været til rensning. Men i din lomme fandt du en lille kvist av bjergbirken. Jo, skønt vissen duftede den endnu. Og du lukkede øjnene og så. Så Blåhøs korkagtige hinde, Kammenes uvirkelige sne, så Okla spejle sig i søen. Og du forstod, at det ikke var sidste gang, ja, at du ikke endnu havde været — i fjeldet.

St. Hans-løyer på Tyrikvamfjellet

Frode Carleif